

Narozen v Morkovicích, v košíkářské rodině, rodiče i sourozenci měli vztah k hudbě. Výuku na hudební nástroje absolvoval u soukromého učitele Aloise Tichého, klavír a později varhany. Na JSŠ ve Zdounkách podnítilo jeho zájem o hudbu kamarádství s L. Kuncem, i hudbymilovným ředitelem Ivanem Mynářem. V období studia na VŠZ Brno necelý rok zpíval v Brněnském vysokoškolském sboru, kde začínali dirigenti P. Řezníček, J. Pančík a L. Mátl. Protože dále pokračoval ve studiu zahradnického směru v Lednici na Moravě, přerušil tuto činnost. V období vojenské služby, kterou absolvoval v Kroměříži, se zapojil do kulturního dění (operetní soubor, pravidelné zpívání v chrámovém sboru sv. Mořice a později v PS Moravan Kroměříž). Zde se seznámil s řadou osobností – P. Vaněk, A. Procházka, J. Kytlica, rodina prof. Drápala, P. J. Bartek, M. Šiler, M. Šindler, Dr. Šafařík, prof. Horký, Karel a Rut Janečkovi, prof. Gajdoš aj. Po ukončení vojenské služby pokračuje v pravidelných varhanických službách. V roce 1968 byl požádán o nácvik komparsu k Tylově Fidlovačce. Tento kompars se stal základem pro sbor, jehož se stal dirigentem. Účastnil se dirigentských kurzů (pořádané unií pěveckých sborů – Dr. Mrkos, K. Hradil, J. Plavec aj.). V roce 2000 poctěn cenou bratří Veselkových. Vedení PS Cantus 35 sezón není jen jeho dílem. Je to dílem schopných spolupracovníků, předsedů samosprávy, členů výboru a v neposlední řadě obětavých zpěváků (J. Kovář, O. Churý, I. Sedlařík, M. Bleša, M. Blešová, K. Slezák, V. Tálská, V. Marčíka, S. Brablík, P. Kejík, M. Najmanová, K. Štětina, aj.). V uměleckém provedení našel dirigent spolupracovníky s E. Blešovou, M. Konupkovou, K. Slezákem, R. Dostálem a řadou doprovazečů na klavír a varhany. Dirigent si vysoce vážil i váží zájmu i podpory skladatelů a pedagogů – Z. Kaňáka, D. Spilky, A. Linky, J. Borovičky, J. Štěpánka, J. Leibnera a sborů a sbormistrů, se kterými spolupracoval na koncertech.

Ohlédnutí za 40letou sbormistrovskou prací

Pěstování sborového zpěvu nepatří mezi nejoblíbenější (v současné době) kulturní nebo

společenské vyžití mládeže nebo dospělých. I tak tento žánr vykazuje u nás i jinde rozvoj i oblibu. Hlas a zpěv představuje základní projev každého kulturního člověka, i nehudebníka. Schopnost hudby sdružovat lidi a vytvářet společenství, podílet se každý jednotlivec na vyznění díla, ukázat se ve prospěch celku je velkou smysluplnou mezilidskou kvalitou. K tomu se řadí a přimyká bezprostřední kontakt a zážitek posluchačů. Tyto pocity nenahradí žádná reprodukováná hudba. Hudba v tomto smyslu nevytváří hmotné hodnoty, ale hodnoty duchovní. Chvilky prožité s přáteli při hudbě a zpěvu jsou velkou hodnotou i pro dnešního člověka.

Před 40ti roky, v době politického uvolnění a vzestupu národního sebevědomí, vznikl náš pěvecký sbor. Stál jsem u jeho zrodu s kamarády – mladšími či staršími, jakoby „shůry“ dal někdo mým myšlenkám a přáním zelenou, jakoby všichni pocítili „to je ono“, dělejme partu, zpívejme, hrajme divadlo, sportujme, vzdělávejme duši, ... Nemůžeme přece jen poslouchat oficiální „nesmysly“.

Podarilo se to po sehrání Tylovy Fidlovačky a nadšený mladý sbor i s dalšími zpěváky středního věku šel od úspěšných koncertů dále. Občas bylo nutno takticky překonávat „povinná vystoupení“ na politických oslavách, nebo diskuse o repertoáru, či jestli zpíváme někteří v kostele apod. I přes politický tlak jsme neustále vyvíjeli činnost a to díky dobrému trvalému jádru sboru. (Nepříjemná jednání jsem absolvoval většinou já a díky Bohu bez újmy na zdraví.) Přispěly k tomu styky s jinými sbory – nepsané soutěžení na májových koncertech a pozvání od hostujících sborů, možnosti zazpívat si v Polsku, Maďarsku, atd. Ještě před r. 1989 nám byly povoleny vánoční koncerty a ihned jsme se chopili zveřejnění díla J. Hruzy – morkovského rektora (1847–76) a nastudovali široký repertoár vánočních pastorel a prováděli s orchestrem. (Michna, Brixí, Ryba, Koutník, Lokaj, Mašek, Kaňák aj.) Stojí za zmínku, že mimo rozhlasové a televizní vystoupení jsme vlastními silami sehráli 2 opery – Blodkovu V studni a Kaňakovu Košaři, která vznikla na námět Karla Slezáka, kronikáře a čestného dirigenta sboru. Po roce 1989 se projevila pracovní zaneprázdněnost, ale i přes odchod některých členů se podařilo udržet kádr i získat zpěváky nové. Podařilo se nám i uspořádat koncertní zájezdy do Rakouska, Itálie, v posledních letech i Francie a Španělska.

Co bych dále jako dirigent chtěl říci: V podmínkách menšího města je udržení sboru velký problém, neustálá fluktuace, neustálé doplňování hlasových skupin je náročné.

Umělecké vedení znamená nejen sehnání notového materiálu, ale i nacvičení, s tíhou zvládnutí repertoáru na každý koncert, větší nebo menší. Dále sehnání doprovodu, nástroje nebo orchestru, nebo i samotná účast na organizaci akce nebo koncertu. Je zde nutná spolupráce celého výboru i sboru. Pokud jde o organizaci našich akcí, samospráva se svými předsedy plnila velmi dobře tyto úkoly. Je však další oblast, ve které měla a do budoucna musí samospráva sehrát mnohem větší roli. Musí jít příkladem v docházce, ve včasnosti i klidu a pořádku při nácvičení. Organizační vedení sboru musí každou zkoušku apelovat na nedostatky, mluvit s lidmi, přesvědčovat o pořádku o docházce, s výsledkem lepšího zvládnutí repertoáru a lepší kvality vystoupení. Tím zavládne i větší pohoda a možnost pozkouškové diskuse, apod.

Je to také věc mého odborného působení, dostatek času na rozezpívání je velmi důležitý. Ještě jedna oblast, ve které sbor trochu stagnuje: Je to jakási nepsaná hrdost že tvoříme náš sbor

Cantus a chceme, aby byla dobrá nálada, ale málo nám záleží na výsledcích. Tuto jakousi tíhu pociťuji já nejvíc. Máme z hlediska vedení města podporu v činnosti, ale dovedeme se semknout v pokračování dále, pokud nebudu v budoucnu moci vykonávat práci dirigenta?

Pěvecký sbor Cantus měl v začátku působení vynikající korepetitory a pro nácvik více ochotných lidí než dnes (J. Derka, E. Kočařová, J. Sedlaříková, D. Stýskalíková, E. Blešová, M. Konupková, K. Slezák aj.) Postavení repertoáru pro daný kolektiv je velmi důležité. I když máme široký repertoár z různých slohových období, a mimo sborových úprav lid. písní, spirituály a populární melodie, myslím, že naše parketa je v solidním vyznění 4 a vícehlasu, a pokud budou v budoucnu kádry na zvládnutí zpěvu i doprovodu nových modernějších skladeb, lze jen přivítat. Doménou mého snažení byla duchovní hudba, která snad našla oblibu u zpěváků i posluchačů. Další myšlenkou jsou má přání a návrhy do budoucna. PS Cantus zpívá i obtížnější kategorii skladeb. Bez dobře fungujícího kolektivu korepetitorů se práce dirigenta stává málo efektivní. Rovněž s tím souvisí potřeba nových již částečně zaškolených zpěváků. Chceme-li zajistit kontinuitu tohoto sboru, který má slušné kulturní renomé a sdružuje a dává náplň velkému kolektivu vč. mladých lidí, je třeba navrhnout zřízení pěveckého oddělení v místní ZUŠ nebo soukromé ZUŠ a jakousi patronaci s pravidelnou pomocí s nástrojovými doprovody. Nedokonalé formy mého doučování nových zpěváků je nutno změnit. PS Cantus má velmi dobré podmínky pro činnost z hlediska každoročního příspěvku na činnost od MěÚ Morkovice, má bezplatně k dispozici nástroje a místnosti pro nácvik. Po rekonstrukci bývalé klášterní budovy vznikne malý sál na kulturní produkce, pro koncerty PS Cantus je zatím využívána sokolovna – velký sál. Nová zkoušková místnost se statutem spolkové místnosti vč. místnosti pro dělenou zkoušku je v jednání, zatímní zkoušky probíhají na hasičské zbrojnici. Je milou povinností poděkovat vedení města Mgr. Pavlu Horákovi – starostovi a zastupitelstvu za umožnění a podporu této činnosti.

O svých sborových či sbormistrovských začátcích jsem již napsal. Shrnutí – myšlenka založení se opírala o kolektiv kamarádů a o mé vlastní chtění, začít, učit se na dirigentských kurzech, využít vlastního studia teorie, mít vlastní výbavu pokud jde o hru na nástroje. S tímto, ač amatér, jsem se stavěl k dirigentům, kteří měli většinou konzervatorní vzdělání i vyšší dirigentská vzdělání. Myslím, že jsem slušně obstál. I k tomu mi pomohlo, že většina členů sboru mi fandila, úspěchy při nepsaném srovnávání se stávajícími sbory byly i úspěchy našich zpěváků. V dnešní době toto zaujetí není prioritní, zpěváci spíše hodnotí zajímavý program, pokoncertní posezení, vedlejší akce.

Ani veřejnost nemá již tak povzbuzující tlak na mladou generaci, aby doporučila činnost ve sboru. Rovněž bývalí zpěváci se málo vracejí (po vybudování rodinného zázemí) do sboru, vč. přivedení mladých ratolestí. Být dirigentem a duší sboru pro mne znamenalo mnoho povinností, starostí a dříve i problémů. Přineslo mi to však mnoho radostí, jakousi životní náplň, kterou jsem naprosto bezplatně věnoval kolektivu více jak 300 lidí. Někteří vydrželi dlouho, někteří krátce, všem patří poděkování za činnost. Díky za pochopení pro tuto činnost patří manželce i synům i širší rodině, která se na činnosti sboru hojně podílí. Zvláštní poděkování patří všem předsedům sboru, členům výborů, kteří se podíleli na zorganizování našich akcí v průběhu celých 40ti let. Spolupráce se někdy dařila lépe někdy hůře, tak už to bývá, když je ale dobrá vůle, vše se zvládne. A ta dobrá vůle vždy byla a proto se podařilo to co člověk a ni netušil. 40 roků činnosti sboru je něco nepředstavitelného. Ročních 10–15 koncertů a další příležitostná

vystoupení, 4 desítky zkoušek, stovky hodin věnované pro posluchače – každoročně. Před obětavostí většiny zpěváků hluboce smekám, nemám slov k vyslovení poděkování. To je základ toho, že sbor stále funguje a že dá-li Bůh bude fungovat i nadále. Ne náhodou na 1. koncertě k našemu jubileu zazní Rejchova kantáta: Te Deum laudamus, jako poděkování i prosba do dalších let. Jistě nemálo posluchačů ocení, co všechno zaznělo v Morkovicích od našeho sboru: Jen namátkou – dvě opery, mnoho sborů klasické a soudobé hudby, mnoho úprav lidových písní, spirituály, vánoční mše a kantáty s originálním doprovodem orchestrů. Vystřídalo se na pódiiích na 3 desítky sborů našich i ze zahraničí. Děkuji i posluchačům za přízeň a doufáme, že se v dalších letech budeme setkávat na mnoha našich koncertech.

Již dvě desetiletí žijeme ve svobodě, která neměla a nemá možná v našich posledních dějinách obdoby. Važme si této svobody, objevujme krásu hudby a zpěvu pro druhé, tvořme kolektiv, který převezme toto kulturní a společenské poslání do dalších let po těch, kteří činnost začali a rozvíjejme ji dál. Má to nedozírný význam. J. B. Foerster napsal do obecní morkovské kroniky: „*...Nechť ať v Morkovicích nikdy neuhasne plamen na oltáři Krásky, jež je sestrou Dobra, a nechť ozařuje povždy cesty všech, kteří hledají prací a službou – Duši.*“

Váš dirigent